

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. Š.**, bytom Z., proti žalovanému: **Krajský pozemkový úrad Prešov**, so sídlom Masarykova č. 10, Prešov, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 2008/00218-01-LM zo dňa 04.06.2008, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/27/2008-73 zo dňa 01.12.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/27/2008-73 zo dňa 01. decembra 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 2008/00218-01-LM zo dňa 04.06.2008, ktorým potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu Bardejov č. 2007/00031-176/JV zo dňa 04.10.2007, ktorým podľa § 15 ods. 1 zák.č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov nariadil vykonanie projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade Kira – Juh v kat. úz. B., schváleného rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu Bardejov č. 3/2004/0050-163 zo dňa 26.10.2004, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25.11.2004, a to na pozemkoch v kat. úz. B., parcely C-KN X., X., X. a X. a v kat. úz. D.parcela C-KN X.

Krajský súd uznesenie odôvodnil tým, že na zastupovanie v konaní žalobca splnomocnil manžela L. Š., bytom v P..

Keďže žaloba neobsahovala zákonom predpísané náležitosti a žalobca nebol v konaní zastúpený advokátom v zmysle § 250a O.s.p., uznesením č.k. 2S/27/2008-23 zo dňa 12.02.2009 súd žalobcu vyzval, aby vady žaloby odstránil, a aby predložil plnomocenstvo

na zastupovanie v konaní advokátom, alebo aby predložil doklad o tom, že sám alebo jeho splnomocnený zástupca má právnické vzdelanie, pod následkom zastavenia konania.

V doplnení žaloby zo dňa 02.03.2009 žalobca okrem iného uviedol, že jeho splnomocnenec je právnik už od roku 1945, kedy nastúpil do služieb ministerstva financií s pôsobiskom v kontrolno trestnej agende na Kontrolnom dôchodkovom úrade v Sabinove, potom bol preložený do Bardejova na miesto definitívneho štátneho zamestnanca a dňa 03.01.1951 bol ustanovený stálym prísazným znalcom pre odbor trestných činov finančných. Uviedol, že ukončil štúdium v odbore právo na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Listom zo dňa 24.03.2009 súd opätovne žalobcu vyzval, aby zaslal doklad (overenú fotokópiu diplomu), že jeho splnomocnený zástupca absolvoval štúdium v odbore právo na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Zároveň bol poučený, že ak takýto doklad nepredloží, súd konanie zastaví.

V prílohe listu zo dňa 27.03.2009 splnomocnený zástupca žalobcu predložil súdu overenú fotokópiu diplomu záujmového štúdia tretieho veku, ktorý mu udelila Technická univerzita v Košiciach v zmysle zák.č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách za úspešné ukončenie štúdia v odbore právo.

Diplom záujmového štúdia tretieho veku Technickej univerzity v Košiciach zo dňa 07.06.2002 za úspešné ukončenie štúdia v odbore právo nemožno považovať za doklad o získaní právnického vzdelania. Na účely § 250a O.s.p. pod pojmom právnické vzdelanie treba rozumieť vysokoškolské vzdelanie nadobudnuté spôsobom upraveným v § 53 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, resp. rovnaké vzdelanie podľa skorších predpisov. Právnickým vzdelaním je iba riadne skončenie obsahovo ucelenej časti vysokoškolského štúdia na vysokej škole, ktoré poskytuje iba právnická fakulta, a to vykonaním štátnej skúšky v odbore právo, za ktorú bol takémuto absolventovi priznaný titul „magister“.

Pretože súdu nebolo predložené plnomocenstvo na zastupovanie žalobcu v konaní advokátom a splnomocnený zástupca žalobcu nemá právnické vzdelanie, krajský súd podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca odvolanie, v ktorom požiadal najvyšší súd o pridelenie advokáta a súčasne aj o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že je potrebné ho zrušiť podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu predloženého súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobca dňa 21.07.2008

osobne podal na krajskom súde žalobu proti rozhodnutiu žalovaného č. 2008/00218-01-LM zo dňa 04.06.2008. Zároveň predložil plnomocenstvo pre manžela L. Ševčíka, bytom Z..

Krajský súd uznesením č.k. 2S/27/2008-23 zo dňa 12.02.2009 vyzval žalobcu okrem iného, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia uznesenia predložil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní advokátom alebo predložil doklad, že sám alebo jeho splnomocnený zástupca má právnické vzdelanie. Ďalšou výzvou zo dňa 24.03.2009 krajský súd vyzval žalobcu, aby v lehote 5 dní odo dňa doručenia výzvy zaslal súdu doklad (overenú fotokópiu diplomu), že jeho splnomocnený zástupca (manžel) absolvoval štúdium v odbore právo na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ako to tvrdil v podaní zo dňa 02.03.2009.

Následne krajský súd uznesením č.k. 2S/27/2008-73 zo dňa 01.12.2009 zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. pre nedostatok podmienky konania, a to pre nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia podľa § 250a O.s.p.

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 30 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť za zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. *O tejto možnosti súd účastníka poučí.*

Podľa § 5 ods. 1 O.s.p. súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

Jednou z procesných podmienok konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych

orgánov) je povinné právne zastúpenie žalobcu. Ustanovenie § 250a O.s.p. je špeciálne ustanovenie v správnom súdnictve, ktoré vylučuje, aby sa žalobca dal zastúpiť na základe plnomocenstva podľa § 24 O.s.p. Preto ak žalobca sám nemá právnické vzdelanie, musí byť zastúpený advokátom.

Z uvedených dôvodov súd nemohol plnomocenstvo udelené L. Š., bytom Z. akceptovať, a to aj keby mal právnické vzdelanie. Krajský súd však ďalej konal ako so zástupcom s L. Š., bytom Z., je uvedený v úvodnej časti napadnutého uznesenia krajského súdu, napadnuté uznesenie mu bolo doručované, podal odvolanie.

Krajský súd mal vyzvať žalobcu na predloženie plnomocenstva na zastupovanie advokátom v konaní spolu s poučením o možnosti požiadať o ustanovenie zástupcu z radov advokátov podľa § 30 O.s.p. Táto povinnosť súdu vyplýva z ustanovenia § 5 ods. 1 O.s.p. a § 30 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

Keďže krajský súd konanie zastavil, bez splnenia si zákonnej poučovacej povinnosti (§ 5 ods. 1 O.s.p., § 30 O.s.p.), takýmto postupom žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom, pretože žalobca nemohol uplatniť procesné právo, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva (§ 30 O.s.p.), za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 2S/27/2008-73 zo dňa 01.12.2009 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Žalobca síce nedostatok podmienky konania – predloženie plnomocenstva na zastupovanie advokátom v zmysle ustanovenia § 250a O.s.p. neodstránil, avšak v odvolaní požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a o oslobodenie od súdnych poplatkov. Preto krajský súd bude musieť najprv rozhodnúť o jeho žiadosti podľa § 138 ods. 1 O.s.p. a § 30 O.s.p. a potom bude v konaní ďalej postupovať podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 20. júla 2010

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková